

[Lange.]

i dansk Forsikringssselskab kommer det danske Samfund til gode. Det ærede 10de Medlem for 1ste Kreds nævnte som Eksempel paa den overordentlig store Stigning i Importpriserne Prisen paa Korn- og Foderstoffer, men netop disse Varer er betegnende for det, jeg her har sagt. Der er Korn og Foderstoffer nok i Verden, og det er i alt væsentligt de stærkt forøgede Skibsfragter og de store Krigsforsikringspræmier, der jo dels skal lægges paa Varerne, dels, hvor de virker mest fordyrende, skal lægges paa Skibet — det er disse forøgede Omkostninger, der giver de højere Importpriser paa f. Eks. Korn og Foderstoffer og paa en Række andre Varer. Derfor kan man ikke tage disse Priser som Udtryk for, hvilken valutamæssig Indflydelse Prisforholdene faar paa Landets Økonomi. Hvis et Skib og en Last forliser og Skibet og Ladningen, hvad jo i Almindelighed vil være Tilfældet, er forsikret i et dansk Selskab, betyder det derimod et rent Valutatab, men disse Tab kan Valutaordningen ikke hindre.

Det er derfor vanskeligt rent valutamæssigt at bedømme, hvilken Indflydelse Import- og Eksportpriserne har paa Valutastillingen, selv om der naturligvis ikke kan være Tvivl om det ønskelige i en stærk Stigning i Eksportpriserne, men af en helt anden Grund end den valutamæssige, idet det ulige Forhold i Stigningen af Eksport- og Importpriserne naturligvis for Eksporterterhvervene, og dermed for mange i vort Samfund, vil betyde et stærkt Fald i Købeevnen, som vil fremkalde et lignende Fald i Importbehovet og dermed i Valutakravene.

Hvis man bygger paa, at vi under de højst usikre Forhold, som vi lever under, kan forlade os paa, at Valutacentralen nok skal klare Vanskelighederne, vil man sikkert blive meget skuffet. Valutacentralen skal nu, som ogsaa nævnt af det ærede 12te tingvalgte Medlem (Villemoes), i December Maaned afgøre, hvor megen Import der maa ske til Landet i det næste Halvaar. Jeg har hørt, at man tænker paa at forkorte Perioden, f. Eks. til 3 Maaneder. Jeg ved ikke, om dette vil være i Overensstemmelse med Loven, men selv om man gør dette, er der saa nogen paa disse Omraader kyndig, der tror det muligt for et saadant Kontor at foretage en nogenlunde rigtig Beregning af Importbehovet eller af vor Importevne blot i de kommende 3 Maaneder? Kan nogen vide, kan den højtærede Handelsminister

vide, kan Valutakontoret vide, om der vil komme Eksportvanskeligheder maaske i den allernærmeste Tid, eller kan nogen vide, om der, hvad vi dog alle sammen haaber, vil ske en stærk Stigning i Eksportpriserne i denne Periode? Og kan man beregne, hvilke Tilførseler af fremmed Valuta den danske Skibsfart under de nuværende Forhold vil bringe os i det kommende Halvaar? Alt dette vil faa en afgørende Indflydelse enten i den ene eller i den anden Retning paa, hvilke Muligheder vi vil have for Import, og hvilke Muligheder vi vil have for at betale vor Import. Det burde derfor — og det er efter min Mening det eneste naturlige i den nuværende Situation — være Importørerne og Bankerne, der havde Afgørelsen og dermed Ansvar, fordi der her maa handles fra Dag til Dag, fordi det her ikke er muligt at planlægge Importen for et halvt Aar eller blot for 3 Maaneder.

De Erfaringer, som man indhøstede i den Periode, da en stor Del af Importvarerne var paa Friliste, burde den høje Regering have ladet sig vejlede af. Disse Erfaringer viser, at man ikke burde føre alle Varer tilbage paa den bundne Liste igen. Den høje Regering siger, at den ønsker at holde Prisniveauet nede, men det viste sig jo, at Frilistevarer faldt i Pris til stor Fordel for Forbrugerne, og derfor vil Overførselen til den bundne Liste afgjort betyde Prisstigning paa mange nødvendige Forbrugsvarer. Det viste sig tillige, at Importbeløbet gik ned, og at Valutakravet mindske- des. Begge Dele var naturligt, fordi Importørerne i denne Periode kunde købe paa de Steder og paa de Tidspunkter, hvor der købtes bedst og billigst.

Den højtærede Handelsminister har jo ikke benægtet, at Udviklingen i den Periode, hvor vi havde de mange Varer paa Friliste, formede sig, som jeg her har fremstillet. Den højtærede Handelsminister fremhævede, at Importen i Sommermaanederne har været ekstraordinært stor, men det var jo ikke mindst den højtærede Handelsminister selv, der opfordrede Importørerne til at foretage denne forøgede Import, maaske nok efter Opfordring fra Handelsorganisationerne, og det var sikkert i høj Grad økonomisk fordelagtigt for os, at vi i den Periode forøgede Indkøbet af Varer, som var nødvendige for os. Der er noget selvmodsigende i dette, at den højtærede Handelsminister for faa Maaneder siden opfordrede til at foretage de nødvendige Indkøb, for at vi kunde være rustede til den